

DIREKTIV

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS DIREKTIV 2009/123/EG

av den 21 oktober 2009

om ändring av direktiv 2005/35/EG om föroreningar förorsakade av fartyg och införandet av sanktioner för överträdelser

(Text av betydelse för EES)

EUROPAPARLAMENTET OCH EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR
ANTAGIT DETTA DIREKTIV

med beaktande av fördraget om upprättandet av Europeiska
gemenskapen, särskilt artikel 80.2,

med beaktande av kommissionens förslag,

med beaktande av Europeiska ekonomiska och sociala kommit-
téens yttrande ⁽¹⁾,

efter att ha hört Regionkommittén,

i enlighet med förfarandet i artikel 251 i fördraget ⁽²⁾, och

av följande skäl:

(1) Syftet med direktiv 2005/35/EG ⁽³⁾ och detta direktiv är
att åstadkomma en tillnärmning när det gäller definizio-
nen av fartygsföroreningsbrott som begåtts av fysiska
eller juridiska personer, omfattningen av det straffrättsliga
och den straffrättsliga naturen av sanktioner som fysiska per-
soner kan ådömas för sådana brott.

(2) Den 23 oktober 2007 ogiltigförklarade ⁽⁴⁾ Europeiska
gemenskapernas domstol rådets rambeslut 2005/667/RIF
av den 12 juli 2005 om förstärkning av det straffrättsliga
regelverket för bekämpande av föroreningar orsakade av
fartyg ⁽⁵⁾, vilket kompletterade direktiv 2005/35/EG med
straffrättsliga åtgärder. Detta direktiv bör fylla det rättsliga
tomrum som uppstod till följd av domen.

(3) Straffrättsliga sanktioner, som markerar en annan typ av
ogillande från samhällets sida än administrativa sanktio-
ner, leder till en förbättrad efterlevnad av den gällande
lagstiftningen om föroreningar förorsakade av fartyg och
bör vara tillräckligt stränga för att avskräcka alla poten-
tiella förorenare från överträdelser därav.

(4) En enhetlig uppsättning lagstiftningsåtgärder har redan
antagits på EU-nivå för att förstärka sjösäkerheten och
bidra till att förhindra fartygsföroreningar. Lagstiftningen
i fråga riktar sig till flaggstater, redare, befraktare, klas-
sificeringssällskap, hamnstater och kuststater. Det befint-
liga systemet med sanktioner för olagliga utsläpp av fö-
rorenande ämnen från fartyg, som kompletterar den lags-
tiftningen, behöver förstärkas ytterligare genom att straff-
rättsliga sanktioner införs.

(5) Gemensamma bestämmelser om straffrättsliga sanktioner
gör det möjligt att inom och mellan medlemsstaterna
använda effektivare utredningsmetoder och att samarbeta
effektivt.

(6) Medlemsstaterna bör även tillämpa effektiva, proportio-
nella och avskräckande sanktioner mot juridiska personer
inom gemenskapen, eftersom fartygsföroreningsbrott ofta
begås i juridiska personers intresse eller till deras förmån.

(7) Tillämpligheten av direktiv 2005/35/EG bör inte vara
föremål för andra undantag än de som fastställs i detta
direktiv. Därför bör vissa kategorier av fysiska och juri-
diska personer, såsom lastägare eller klassificeringssäll-
skap, omfattas av det direktivets tillämpningsområde.

(8) Genom detta direktiv bör medlemsstaterna förpliktas att i
sin nationella lagstiftning fastställa straffrättsliga sanktio-
ner vid sådana utsläpp av förorenande ämnen som detta
direktiv är tillämpligt på. Genom detta direktiv bör inga
skyldigheter skapas beträffande tillämpningen av sådana
sanktioner eller av något annat befintligt system för över-
vakning av att lagarna efterlevs i enskilda fall.

⁽¹⁾ EUT C 77, 31.3.2009, s. 69.

⁽²⁾ Europaparlamentets yttrande av den 5 maj 2009 (ännu ej offentlig-
gjort i EUT) och rådets beslut av den 14 september 2009.

⁽³⁾ EUT L 255, 30.9.2005, s. 11.

⁽⁴⁾ Mål C-440/05, kommissionen mot rådet, REG 2007, s. I-9097.

⁽⁵⁾ EUT L 255, 30.9.2005, s. 164.

(9) Enligt detta direktiv bör olagliga utsläpp av förorenande ämnen från fartyg betraktas som ett brott förutsatt att de skett uppsåtligen, av hänsynslöshet eller av grov oakt-samhet och medför försämrade vattenkvalitet. Mindre all-varliga fall av olagliga utsläpp av förorenande ämnen från fartyg som inte medför försämrade vattenkvalitet behöver inte betraktas som ett brott. Enligt detta direktiv bör sådana utsläpp betecknas som "ringa fall".

(10) Mot bakgrund av behovet av att upprätthålla en hög nivå i fråga om säkerhet och miljöskydd inom sjötransport-sektorn samt för att säkerställa effektiviteten av principen om att förorenaren betalar för uppkomna skador på mil-jön, bör upprepade ringa fall, som inte vart för sig, men sammantaget medför försämrade vattenkvalitet, betraktas som brott.

(11) Detta direktiv påverkar inte tillämpningen av andra an-svarssystem för skador förorsakade av fartygsföreningar enligt gemenskapslagstiftningen, nationell lagstiftning el-ler internationell rätt.

(12) Den straffrättsliga behörigheten bör fastställas i enlighet med medlemsstaternas nationella lagstiftning och i enlig-het med deras förpliktelser enligt internationell rätt.

(13) Medlemsstaterna bör underrätta kommissionen om ge-nomförandet av detta direktiv, så att kommissionen kan bedöma dess verkningar.

(14) Eftersom målen för detta direktiv inte i tillräcklig ut-sträckning kan uppnås av medlemsstaterna och de därför, på grund av den gränsöverskridande skada som beteendet i fråga kan förorsaka och åtgärdens omfattning och verk-ningar, bättre kan uppnås på gemenskapsnivå, kan ge-menskapen vidta åtgärder i enlighet med subsidiaritets-principen i artikel 5 i fördraget. I enlighet med propor-tionalitetsprincipen i samma artikel går detta direktiv inte utöver vad som är nödvändigt för att uppnå dessa mål.

(15) Detta direktiv står i överensstämmelse med de grundläg-gande rättigheter och principer som erkänns i artikel 6 i fördraget om Europeiska unionen och i Europeiska unio-nens stadga om de grundläggande rättigheterna.

(16) I enlighet med punkt 34 i det interinstitutionella avtalet om bättre lagstiftning ⁽¹⁾ uppmanas medlemsstaterna att för egen del och i gemenskapens intresse upprätta egna tabeller som så långt det är möjligt visar överensstäm-melsen mellan detta direktiv och införlivandeåtgärderna samt att offentliggöra dessa tabeller.

(17) Direktiv 2005/35/EG bör därför ändras i enlighet med detta.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Ändringar av direktiv 2005/35/EG

Direktiv 2005/35/EG ska ändras på följande sätt:

1. Titeln ska ersättas med följande:

"Europaparlamentets och rådets direktiv om föreningar fö-rorsakade av fartyg och om införande av sanktioner, inbe-gripet straffrättsliga sanktioner, för föroreningsbrott"

2. Artikel 1.1 ska ersättas med följande:

"1. Syftet med detta direktiv är att i gemenskapslagstift-ningen införliva internationella normer för föreningar fö-rorsakade av fartyg och säkerställa att de personer som är ansvariga för utsläpp av förorenande ämnen blir föremål för lämpliga sanktioner, inbegripet straffrättsliga sanktioner, för att förbättra sjösäkerheten och stärka skyddet av den marina miljön mot föreningar från fartyg."

3. I artikel 2 ska följande punkt läggas till:

"5. *juridisk person*: varje rättssubjekt som har denna status enligt tillämplig nationell lagstiftning, med undantag för stater eller offentliga organ vid utövandet av offentliga maktbefogenheter samt offentliga internationella organi-sationer."

4. Artiklarna 4 och 5 ska ersättas med följande:

"Artikel 4

Överträdelser

1. Medlemsstaterna ska säkerställa att utsläpp av förore-nande ämnen från fartyg, inbegripet ringa fall av sådana utsläpp, i något av de områden som avses i artikel 3.1 be-traktas som överträdelser om de skett uppsåtligen, av hän-synslöshet eller av grov oakt-samhet.

2. Varje medlemsstat ska vidta de åtgärder som är nöd-vändiga för att säkerställa att varje fysisk eller juridisk person som har gjort sig skyldig till en överträdelse i den mening som avses punkt 1 kan hållas ansvarig för detta.

⁽¹⁾ EUT C 321, 31.12.2003, s. 1.

*Artikel 5***Undantag**

1. Utsläpp av förorenande ämnen i något av de områden som avses i artikel 3.1 ska inte betraktas som en överträdelse om utsläppet uppfyller villkoren i reglerna 15, 34, 4.1 eller 4.3 i bilaga I eller reglerna 13, 3.1.1 eller 3.1.3 i bilaga II till Marpol 73/78.

2. Utsläpp av förorenande ämnen i något av de områden som avses i artikel 3.1 c, d och e ska inte betraktas som en överträdelse när det gäller redaren, fartygets befälhavare eller besättningen om utsläppet uppfyller villkoren i regel 4.2 i bilaga I eller regel 3.1.2 i bilaga II till Marpol 73/78."

5. Efter artikel 5 ska följande artiklar införas:

*"Artikel 5a***Brott**

1. Medlemsstaterna ska säkerställa att överträdelser i den mening som avses i artiklarna 4 och 5 betraktas som brott.

2. Punkt 1 ska inte tillämpas i ringa fall, när gärningen inte medför försämrade vattenkvalitet.

3. Upprepade ringa fall, som inte vart för sig men sammantaget medför försämrade vattenkvalitet, ska betraktas som brott om de skett uppsåtligt, av hänsynslöshet eller av grov oaksamhet.

*Artikel 5b***Anstiftan och medhjälp**

Medlemsstaterna ska säkerställa att anstiftan av och medhjälp till uppsåtliga brott av det slag som avses i artikel 5a.1 och 5a.3 utgör en straffbar gärning."

6. Artikel 8 ska ersättas med följande:

*"Artikel 8***Sanktioner**

Varje medlemsstat ska vidta de åtgärder som är nödvändiga för att säkerställa att överträdelser i den mening som avses i artiklarna 4 och 5 beläggs med effektiva, proportionella och avskräckande sanktioner."

7. Efter artikel 8 ska följande artiklar införas:

*"Artikel 8a***Sanktioner för fysiska personer**

Varje medlemsstat ska vidta de åtgärder som är nödvändiga för att säkerställa att de brott som avses i artiklarna 5a.1,

5a.3 och 5b beläggs med effektiva, proportionella och avskräckande straffrättsliga sanktioner.

*Artikel 8b***Juridiska personers ansvar**

1. Varje medlemsstat ska vidta de åtgärder som är nödvändiga för att säkerställa att juridiska personer kan ställas till ansvar för de brott som avses i artiklarna 5a.1, 5a.3 och 5b vilka begåtts till förmån för dessa juridiska personer av en fysisk person som agerat antingen enskilt eller som en del av den juridiska personens organisation och som har en ledande ställning inom den juridiska personens organisation, grundad på

a) behörighet att företräda den juridiska personen,

b) befogenhet att fatta beslut på den juridiska personens vägnar, eller

c) befogenhet att utöva kontroll inom den juridiska personen.

2. Varje medlemsstat ska också säkerställa att en juridisk person kan ställas till ansvar när brister i den övervakning eller kontroll som ska utföras av en sådan fysisk person som avses i punkt 1 har gjort det möjligt för en person som är underställd den juridiska personen att till dennes förmån begå ett brott som avses i artiklarna 5a.1, 5a.3 och 5b.

3. Den juridiska personens ansvar enligt punkterna 1 och 2 ska inte utesluta lagföring av fysiska personer som medverkar som gärningsmän, anstiftare eller medhjälpare till de brott som avses i artiklarna 5a.1, 5a.3 och 5b.

*Artikel 8c***Sanktioner för juridiska personer**

Varje medlemsstat ska vidta de åtgärder som är nödvändiga för att säkerställa att en juridisk person som har ställts till ansvar i enlighet med artikel 8b kan bli föremål för effektiva, proportionella och avskräckande sanktioner."

*Artikel 2***Införlivande**

Medlemsstaterna ska sätta i kraft de lagar och andra författningar som är nödvändiga för att följa detta direktiv senast den 16 november 2010. De ska till kommissionen genast överlämna texten till dessa bestämmelser.

När en medlemsstat antar dessa bestämmelser ska de innehålla en hänvisning till detta direktiv eller åtföljas av en sådan hänvisning när de offentliggörs. Närmare föreskrifter om hur hänvisningen ska göras ska varje medlemsstat själv utfärda.

Artikel 3

Ikraftträdande

Detta direktiv träder i kraft den tjugonde dagen efter det att det har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Artikel 4

Adressater

Detta direktiv riktar sig till medlemsstaterna.

Utfärdat i Strasbourg den 21 oktober 2009.

På Europaparlamentets vägnar

J. BUZEK

Ordförande

På rådets vägnar

C. MALMSTRÖM

Ordförande
